

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Corespondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refușă. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond

Dreptul electoral.

Sibiu, 6 Februarie n.

S'a sloboșit la vorbă baronul Bánffy, fostul ministru-president al Ungariei. Când în casa magnaților, unde are scaun și vot, când în presa magiară își spune cuvântul, apăsător și pe înțelesul tuturor — șovinștilor. Mai ales însă în presă, dat fiind, că hârtia e forte răbdurie, și că gazete magiare încă se află destule, cari sunt gata să-și umplă colónele cu poticnelile politice, logice și limbistice ale fostului prim-sfetnic ungar al Maiestății Sale Monarhului nostru.

Cel mai nou debut politic al baronului Bánffy e articolul seu apărut zilele trecute în „Magyar Közérdek”, despre „Politica magiară de naționalități și dreptul electoral”.

În articolul acesta nu e vorba despre nimic alta de cât despre reformele electorale, reclamate de cerințele timpului, despre necesitatea revizuirii legii electorale, care cu principiile învechite trecute în ea nu mai corespunde spiritului timpului de astăzi.

Din gura ori-cui se vină dorința acésta, cu graiu viu sau în scris, ea e bine primită, pentru-că într'adevăr, e o dorință generală, ca cu privire la alegeri să se introducă și la noi reforme mai moderne, — numai din gura baronului Bánffy se nu vină exprimarea acestei dorințe, căci sémână a blasfemie!

Ne este încă în vie memorie tutora, cum și-a bătut joc la alegerile dietale penultime tocmai baronul Bánffy de dreptul electoral al cetățenilor, și cum a căutat, ca cu bani și cu bajonete să-i impedeze libera exercitare.

Și-întrebăm cum e, baronul Bánffy stie să dea articolului seu despre dreptul electoral un colorit plăcut șovinismului magiar, căci tratéză acest drept cetățenesc din punctul de vedere curat național-magiar, din punctul de vedere al statului unitar național-magiar, — calul de bătaie al baronului Bánffy.

Recunște baronul, că problema e grea, și că într' anumite limite și în anumite cazuri ea ar pute fi ușor deslegată, căci s'ar introduce sufragiu universal și s'ar stabili modalitățile după cari are să fie exerciat acest drept. Dar' la noi trebuie să se pună în compenă și aceea, dacă nu vine cumva clătinată din temelie influința națională-magiară în cercurile electorale ale naționalităților?! Căci în statul magiar numai prin o politică puternică magiară, energetică și conștie de scopurile urmărite, numai prin nisuiște șoviniste și curajoase se pôte ajunge unitatea națională. De aceea, la deslegarea problemei din întrebare trebuie procedat cu mare moderațiune, așa, ca de-o parte censul să devină mai mic și mai proporționat, de altă parte să fie oprit totuși un număr considerabil de cetățeni de a exercita dreptul electoral.

Asta ar fi deci chestia, după care baronul ar voi să vadă rezolvată chestia. Cum? Să-l ascultăm, căci ni-o spune cu francheța care-l caracterizează, și cu focul celui mai veritabil șovinist magiar, care pe calea acésta crede că mai încă se ajunge la aceea, ce a pierdut încă înainte de a posede,

la glorie și nemurire. Iată ce ne spune baronul:

„Din punct de vedere național magiar, din punct de vedere social-politic și din punct de vedere al nisuiștelor centrifugale naționaliste trebuie să ne ocupăm deci de cestiunea reformei dreptului electoral, trebuie să stabilim, după puțină, proporțional, censul ce trebuie la tot cazul redus, și trebuie, ca cu considerare la proporția numerică a populațiunii și a censului, să stabilim pe corațiile electorale. Trebuie să fim cu atențiune față de garantarea mai mare a intereselor orașelor, cari au inteligență mai însemnată, și prin formarea de cercuri electorale deosebite trebuie să dăm drept de alegere în general și celor cari n'au cens.

De-o parte satisfacerea cerinșilor îndreptățiți ale acestora, cari nu se bucură de dreptul censului, de altă parte nisuișta naționalităților de a se valida tot mai mult, și earăși de altă parte garantarea necondiționată a caracterului unitar și național al statului magiar, sunt granițele într'ese care se pôte mișca liber și trebuie să se miște reforma. În fine, de-o parte tendința spre unitatea în limbă a statului național magiar nu este numai un scop de realizat, ci condiția viitoriului acestui stat, cu dreptul putem să pretindem de fapt, ca alegător cu cens sau fără cens să fie numai acela care posedă în vorbire și scriere limba statului magiar.” —

Așa baronul Bánffy cu ideile sale, pe cari câtă vreme a fost la putere n'a căutat să le pună în reasilare, pentru-că știa că nu se pot realiza, ci îmbată acum publicul cetătoriu magiar cu ele, când altul se află la putere. Curii ar voi să introducă baronul pentru alegerile dietale, după sistemul din Austria, așa, ca orașele să alegă după un fel de drept, cei cu cens scărițat după altfel de drept, și cei fără cens pe baza sufragiului universal. De la toți însă cere baronul să știe vorbi și scrie ungurește, pentru-ca să-și pôte valida și exercia dreptul electoral.

Nu întrebăm, că dacă ar pute strébăte baronul cu ideile sale, óre listele electorale cum s'ar compune: pe baza și amésurat rezultatului vre-unui examen, prestat în fața cui? ci punem alte întrebări baronului Bánffy:

Știe dsa, că drepturile cetățenești forméză în stat constituțiunile echivalente datorințelor pe cari au să le împlinească cetățenii? Și știind acésta, precum presupunem că știe, ce crede dsa, că dacă drepturile vin legate de anumite condițiuni, nu s'ar conveni, ca și datorințele să fie legate de asemenea condițiuni? În cazul de față deci, n'ar fi bine, ca în cunoșterea limbei magiare în vorbire și scriere să se cêră și pentru plățirea dărilor și pentru înrolarea la miliție?

Și apoi încă o întrebare: Știe baronul Bánffy, că prin acceptarea ideilor sale și turnarea lor în lege, cea mai mare parte chiar dintr'ese țărani magiari ar veni despoiați de dreptul de alegere, pentru-că de vorbit vorbesc ei toți limba magiară, fiind limba lor maternă, dar' în scriere nu o posedă o mare parte din ei, după cum arată statistica?!

Dar' pe baronul Bánffy nu-l ia astăzi nimeni în serios; și dacă înre-

gistrăm totuși svircolirile sale, făcute pentru a pune mâna pe o popularitate óre-care, astăzi posibilă în Ungaria numai pe tema șovinismului, — o facem pentru a arăta, cât de rău îi pare baronului după puterea perđută, și cât de mult ar dorí să pună de nou mâna pe conducerea statului — dacă s'ar poté.

Da, dacă s'ar poté!

Cestiunea macedoneană.

Zilele trecute a apărut *Cartea galbină*, publicată din partea guvernului francez.

În cartea acésta, prezentată parlamentului francez, sunt publicate cincizeci și două de acte diplomatice, referitoare la Macedonia; defaceri și scrisori, schimbate într'ese ministrilor afacerilor străine al Francei și într'ese reprezentanții republicii franceze de la Petersburg, Viena, Constantinopol și Sofia.

De cea mai mare însemnatate din tóte aceste note diplomatice este fără îndoială depeșa ambasadorului francez de la Viena, trimisă la 31 Decembrie anul trecut, ministrului francez de externe la Paris, despre misiunea pe care a avut-o la Viena contele Lambsdorff, ministrul de externe al Rusiei. În depeșa acésta se comunică guvernului francez, că contele Lambsdorff a avut con-vorbire cu contele Goluchowski și cu Monarhul nostru, și că înțelegerea la care au ajuns e aceea, ca să se stărue pe lângă Sultanul să introducă fără amânare în Macedonia reformele cari se arată a fi necesare, în care eas ar rămân și pe mai departe suveranul Macedoniei.

Vedem din acésta depeșă, că cestiunea macedoneană a fost depusă în mâna Sultanului, cu îndatorirea să o rezolveze prin introducerea de reforme.

Întrebarea e, că Sultanul se va supune acéstei îndrumări? Șabil că nu, pentru-că după cum s'a mai spus în ziarul nostru, Sultanul mai bucuros se desparte de câte o provincie, perđend rînd pe rînd câte una, de cât să introducă instituțiuni moderne, administrație bună și justiție dréptă în țerile lui supuse.

Și dacă nu se va supune, ce va urma? Șigur că diplomații Europei sunt în cur și cu pasul ce va trebui să fie întreprins în acest caz din partea lor; și dacă putem da credemnt unei știri pe care ziarul vienez „Neue Freie Presse” o primește din isvor autentic și oficios, pasul ar fi următorul: se va convoca o conferență europeană, în care puterile vor sili guvernul turcesc să introducă reformele pe cari le reclamá populațiunea din Macedonia și interesele păcii internaționale.

Pe când diplomația europeană pe calea acésta voește să facă pace în Macedonia, cei în prima linie interesați, desmoștenii politici din acésta provincie, se pregătesc mereu pentru a stórce ei, cu armele, de la guvernul turcesc reformele necesare și drepturile cari le lipsesc.

Un diplomat turc, de poziție înaltă, intervievat fiind zilele trecute din partea unui redactor de la ziarul vienez „Die Zeit”, a spus, că Turcia știe forte bine, că îndată ce se vor plăți zăpada, în Macedonia va izbucni o revoltă împotriva ei. Dar' Turcia o va suferi! Pentru-că e cu neputință, ca Bulgaria să între în foc pentru Macedonia și să declare războiul Turciei, căci ar rămâné izolată, și ar păți-o ea și Grecia. Turcia are concentrate în Macedonia cinci corpuri și jumătate de armată, pentru-că „trebuie să stea gata pentru primăvară”.

Din tóte acestea se vede, că chestia macedoneană a devenit forte acută și e bine apropiată de rezolvare. Că acum rezolvarea se va face pe cale pacinică, prin intervențiunea diplomației europene, ori prin vărsare de sânge, — e secretul viitoriului forte apropiat, care în curênd are să clarifice cu desăvêșire situația încureată din Balcani.

Pentru statua lui Kossuth.

Camera advocațială din Arad a votat în adunarea generală din 31 Ianuarie n. c. suma de o miă coróne pentru statua lui Kossuth, ce se va ridica în Arad. Votarea s'a făcut pe baza unei propuneri, înaintată camerei din partea a 33 de advocați, membri ai camerei advocațiale din Arad.

În contra acéstei propuneri a advocaților magiari (vechi și noi), advocații români din Deva, Orăștie și Hațeg, domni: Francisc Hossu-Longin, Dr. Iustin Pop, Dr. Aurel Vlad, Dr. Silviu Moldovan și Dr. Gavril Suciu au înaintat protest, de cuprinsul următoriu:

„Considerând, că propunerea din cestiune, după tendența și conținutul ei, se opune scopului specificat, destinațiunii și sferei de influință cuprinsă în § 19 al art. de lege 34 privitor la regulamentul camerelor advocațiale, și astfel nici nu pôte avé loc în adunarea generală a camerei;

„Considerând, că taxele de membri, cari constituie averea camerei deputaților, după interpretarea corectă a punctului 2 din paragraful 18 al citatului articol de lege, nu pot fi întrebuițate de cât numai pentru acoperirea cheltuelilor interne, ear' nici de cât pentru scopuri străine politice, cari stau departe de misiunea camerei advocațiale;

„Considerând, că moțiunea amintită, nu nu numai că e de natură și cu tendință politică, dar' e anticstituțională și ca atare tinde a întrebuița averea camerei pentru scopuri politice, cari stau în contradicție cu însuși jurământul depus de advocat;

„Considerând, că pe teritoriul camerei nu sunt numai membri magiari, ci și membri de altă naționalitate, mai ales de naționalitate română și încă în număr considerabil, ale căror sentimente naționale și confesiune politică le atinge în mod simțitor tendința amintită de repește-ori în propunere și care se intenționează a fi validată, că adecă fără de voința lor contribuiri lor să fie întrebuițate pentru scopuri străine, cari stau departe nu numai de scopurile camerei, dar' și de ei;

„În fine, considerând, că propunerea e acomodată, ca prin desbaterea ei să se așeze neînțelegerea într'ese membrii de naționalitate magiară, dar' cari sunt de diverse nuanțe de partid, să provóce discuțiuni politice pasionate și astfel s'ar face din adunarea generală teatru politic agitat, ceea-ce ar contraveni earăși dispozițiunilor regulamentului advocațiale;

După tóte aceste cerem, ca propunerea cuprinsă în punctul 4 al programului de la ordinea zilei, adecă votarea sumei de o miă coróne, ce s'ar plăti zece ani de-a rîndul în rate anuale de câte o sută coróne pentru ridicarea unei statue lui Kossuth în Arad, să fie eliminată și să se trecă preste ea, fără nici o discuțiune, la ordinea zilei.

Intru cât presenta noastră rugare n'ar fi luată în considerare, rugăm, ca protestul, acésta al nostru să fie considerat ca plângere și în legătură cu procesul verbal al adunării să fie înaintat ministrului de justiție”.

Protestul a fost cetit în adunarea generală, — la care din întâmplare n'a luat parte nici un avocat român, afară de Dr. Ioan Suciu, — și a provocat mare furtună. Într-o aclamațiune unanime s'a luat hotărâre, ca pentru statua lui Kossuth să se dea o mișcă de corone, ear' față de protestul celor cinci avocați români adunarea își exprimă scandalizarea, deschidând totodată cercetare disciplinară în contra lor.

Forțe bine. Barem o știm și pe acesta. Anume, că la noi e considerată de faptă nepatriotică și aceea, dacă cineva cere respectarea legii, și nu vrea să contribuie la statua lui Kossuth.

Departa am ajuns!

Reîntorcere la legea strămoșească.

Mitru Otlăcan, locuitoriu în Șeitin, care înainte cu zece ani lăsându-se sedus de erezia nazarenilor s'a fost lăpădat de legea strămoșească, în ziua sfântului Botez a fost reprimat în sinul bisericii, cu care ocaziune fiul seu, de 8 ani, născut pe timpul când Otlăcan aparținea sectei nazarenilor, a fost botezat în legea noastră creștină, dându-i-se nume Ioan. „Lumina și Adevărul“ din Șeitin descrie această reprimare astfel:

„După rostirea predicii, părintele Maior a pus lui Mitru Otlăcan, în fața creștinilor, următoarele întrebări:

1. Lapești-te de acei nefericiți, cari lăpădându-se de sfânta maică biserică cutéză a esplica sfânta Scriptură cu îngâmfarea minții lor, cutéză a frânge sub picioare Crucea sfântă a Domnului, tainele sfinte și preoția sfintei maicii bisericii?

El a răspuns: „Mă lapăd“.

2. Primești învățătura sfintei maicii bisericii, că din crucea sfântă a Domnului a isvorit mântuirea?

El a răspuns: „Primesc“.

3. Primești semnul sfintei cruci, care este arma creștinului contra diavolului, și te deobliși a mărturisii acest semn învederat?

El a răspuns: „primesc și mă deobliși“.

4. Primești cele 7 sfinte taine ca mijloc de mântuire, și că acele sunt depuse în sfânta maică biserică?

El a răspuns: „primesc“.

5. Recunoști că a vestii cuvântul lui Dzeu și a servii omenilor cu mijloacele de mântuire, numai preoția cea legiuită a bisericii lui Christos este îndreptățită?

El a răspuns: „recunosc“.

Recunoscând aceste, gata ești a depune jurământul credinței sfintei bisericii a lui Christos?

El a răspuns: „da“.

Apoi l'a provocat să zică Credeul. Și Mitru Otlăcan a zis încet și frumos întreg credeul. După aceste a urmat botezul fiului seu care a primit numele de Ioan.

În biserică mulțimea credincioșilor — mulți lăcrămând — au fost martori acestei întâmplări însemnate“.

Inregistrând cu bucurie acest act petrecut în biserica din Șeitin n'am puté să încheiem mai potrivit cele scrise aci, de cât cu cele cu cari încheie „Lumina și Adevărul“:

Nu părăsiți legea creștină, căci dacă e să mulțămim că azi suntem popor considerabil, avem să mulțămim bisericii noastre creștinești.

Pentru catedrală.

Din lista preoției și învățătoriei din protopresbiteratul Abrudului, despre contribuțiile făcute la colecta pentru zidirea catedralei, publicăm următoarele contribuții:

1. Petru Popoviciu, protopresbiter	cor. 300
2. Nicolae Băieșan, paroch în Bucium-Isbita	„ 250
3. Nicolae Adamoviciu, paroch în Bucium-Poeni	„ 250
4. Alexandru Danciu, paroch în Bucium-Sat	„ 250
5. Iosif Gomboș, paroch în Abrud-Sat	„ 250
6. Emanuil Beșu, paroch în Zlatna	„ 150
7. George Gendel, paroch în Corna	„ 120
8. Nicolae Cristea, paroch în Valea-Bulzului	„ 120
9. Ludovic Jurca, adm. parochial în Trémpoele	„ 120
10. Amos Popescu, paroch în Valea-Dosului	„ 110
11. Alexandru Furduiu, învățătoriu în Abrud	„ 60
12. Vasile Oniciu, învățătoriu în Buninginea	„ 40

Invitare.

În urma articolului apărut în Nr. 7 din 1903 al „Drapelului“, în care se vorbește de „Desastre ale Românilor din comitatul Sibiului“, ear' eu ca actual president al Clubului municipal român sunt timbrat ca pricinuitoriul aceluia și ca nedestoinic pentru a conduce afacerile Clubului, — mă vîd îndemnat a conchiama o ședință extraordinară a Clubului, ca să iee dispozițiile de lipsă în cauză. Rog deci pe Domni membri ai Clubului, ca să binevoiască a participa în număr cât mai mare la această ședință extraordinară, ce va avé loc *Marți în 10 Februarie 1903* căl. nou la 5 ore după prânz în localitățile casinei române.

Sibiul, la 6 Februarie 1903.

Ioan de Preda.

NOUȚĂȚI

Audiențe — la regele. M. Sa împăratul și rege Francisc Iosif I. aflându-se în Budapesta pentru petrecere mai îndelungată, va da în fie-care Luni și Joi înainte de amiază audiențe generale, începând cu Luni viitoare (9 Februarie st. n.) Prenotări primește cancelaria de cabinet în fie-care zi între orele 9—2 din zi.

Pentru fondul casei naționale au mai contribuit ca răscumpărare a feliicitărilor de anul nou următorii domni: Augustin Antal, protopop, Beuș 2 cor., Traian I. Marcu, contabil, Satul-nou 1 cor., George Popovici, paroch, Cliciova 10 cor., Doroteiu Cimbulea, Alba-Iulia 2 cor., P. S. Cirlea, Alba-Iulia 2 cor., Dr. Todorescu, Alba-Iulia 4 cor., Paul O. tean, inv. pens., Hațeg 2 cor., Liviu Iancu, preot, Visag 1 cor. S'au încasat sub titlul acesta în total 944 cor. 70 f. Sibiul în 5 Febr. 1903. Dr. C. Diaconovich.

Oraș redus la „comună mare“. În urma furăturilor la oficiul de dare orașul Chichinda-mare a ajuns în situație financiară așa de slabă, în cât nu mai pôte suporta sarcinile împreunate cu poziția de oraș, ci pentru a se scăpa de aceste sarcini s'a hotărât să se degradeze la rang de „comună mare“. În acest scop a ținut Sâmbătă meeting sub conducerea deputatului dietal Paul Eremits, dând acestuia plenipotență, ca să facă demersuri la locurile competente pentru schimbarea caracterului din „oraș“ în „comună mare“.

Un om ciuștit. „Standard“, mare ziaru în Londra, în timpul din urmă a publicat o serie de articoli privitori la cestiunea israelită în România, scriși de Turnbull, fost secretariu a lui Parter, care acum trei ani petrecuse mult timp în România, în cauza concesiunii pentru exploatarea terenurilor petrolifere. Articoli sunt foarte remarcabili și drepti față cu România. Dl Turnbull, care ocupă loc de frunte în presa din Londra, zice că luând în apărere România față cu acușele mincinoșe ale presei evreești, a fost inspirat de un îndoit sentiment: iubirea de adevăr și simpatia sa pentru țara care i-a fost ospitală ră.

Țarul — la Budapesta. Ziariul parisian „Le Rappel“, care de altcum nu e prea alegătoriu în darea știrilor de senzație, în numărul de Luni publică următoarele:

„În cercurile diplomatice se vorbește că țarul în calea sa spre Italia se va opri pe câțva timp în Budapesta, unde va avé întâlnire cu împăratul și rege Francisc Iosif“.

Adevărat, că conform programului de călătorie țarul avea să facă drumul până la Italia pe mare, și adevărat și aceea, că pe știrile date de ziarul amintit mai sus nu trebuie pus pond deosebit, totuși — în vederea situațiunii din peninsula balcanică — nu este chiar eschisă posibilitatea unei întâlniri între țarul Rusiei și între împăratul și rege al nostru.

Doi ani — pentru duel. Tribunalul militar din Berlin a osândit pe locotenentul Graber la doi ani închisore de tortărăță. Graber, cum se știe, a ucis în duel pe contrariul seu, avocatul Aye.

Al cui e pământul? A apărut nu de mult o carte sub titlul „Magyar Földbirtok“ (moșii magiare), de Rédei—Elek, din datele căreia rezultă că cea mai considerabilă parte a moșilor din țară se află în mâni jidane, parte ca proprietate, parte ca ținute în arândă. Autorii tracteză aceste referințe de posesiune după conținutul, în rând alfabetic. Spre ilustrare să luăm comitatul Abauj-Torna, primul după alfabet, dar' unul dintre cele mai mici comitate ale țării și mai puțin posedate de jidani. În acesta, dintre 106 arândași 78 sunt evrei, cari țin în arândă 56.000 jugere catastrale (Înainte cu zece ani erau numai 56 arândași evrei cu 32.000 jugere). Proprietari de pământ sunt 35 evrei, cu 11.800 jugere catastrale. (Înainte cu zece ani erau numai 11, cu 4200 jugere). — În celelele comitate raporturile sunt și mai nefavorabile.

În Audiență. Se scrie de la Viena, că Marți înainte de amiază, împăratul și rege al nostru Francisc Iosif a primit în audiență particulară pe librariul și editorul din București Emil Socecu, care a oferit Maiestății Sale un album strălucit, cu desemele tuturor uniformelor militare române și ale institutelor militare din regatul român, executate toate în stabilimentele domnului Socecu. Maiestatea Sa a admirat foarte mult frumeeța albumului, arătând mare bucurie pentru acest prețios dar.

La situația din Macedonia. O telegramă din Constantinopol raporteză, că în aceste două săptămâni din urmă comisiunea supremă militară a ținut în palatul Yildiz șapte ședințe, în cari a discutat dispozițiile militare, cari ar fi să se iee în vederea evenimentelor ce probabil că vor isbucni în Macedonia.

Aceeași raporteză, că guvernul turcesc intenționează să adreseze puterilor o notă colectivă în obiectul măsurilor puse deja în lucrare și al celor cari urmăză să fie puse în lucrare în vilajetele europene.

Culmea xilografiei. Un tiner ingineriu din Odessa, cum raporteză ziarul din Petersburg, a scris pe un grăunte de grâu imnul rusesc împreună cu notele melodiei lui, așa de curat, în cât cu ajutorul unei lupe simple pôte fi ușor cetit. Aflând despre acesta țarul Nicolae II., a chemat la sine pe iscusitul xilograf, care săptămâna trecută fiind primit în audiență, a oferit țarului grăuntele cu scrisoreea-minune, încadrat în per-vaz de argint. În schimb țarul i-a dat un prețios orologiu de aur și un lanț de platină de foarte mare preț. — Cum zice el, a lucrat șese luni până ce a scris pe grăuntele textul și melodia imnului.

Nenorociri pe mare. În canalul de la Corfu încrușătorul englez „Pioneer“ în cursul unor eserciții navale pe timp de noapte, s'a ciocnit cu un torpilor, căruia i-a despicat de tot partea anterioară. Din personalul torpilorului au fost ucși 17 matrozi și un oficer, probabil în urma esplodării cazanului; ceilalți matrozi au căzut în mare și s'au înecat.

O altă nenorocire s'a întâmplat în apele Danemarcei. A nune, coraba „Avona“, care venea din New-Orleans spre Arcus, încărcată cu pogăci de uleu, s'a naufragiat în apropiere de Torsminde. Întreg personalul de 24 matrozi s'a înecat.

FOIȘORĂ

O excursiune la schit

de G. Babeș, paroch.

(Urmare).

După-ce am luat masa și am mai odihnit puțin, am intrat și noi în peșteră conduși de un călugăr. Fie-care aveam în mână câte o luminare.

Îndată ce am intrat în curtea schitului lumina de afară a scădut, așa că ni-se părea că soroale deja asfințite. Un aer rece și umed ne isbi, de-și afară era soroale și cald. Am înaintat în direcțiune orizontală cam vr'o 30—40 m. ca printr'un tunel larg și înalt. În fund am dat de o pörtă, d'asupra căreia era fixată o tablă cu inscripția: „Peștera lui Decebal“. La ordinul călugărului-călăuz am aprins luminările. Una dintre dame — tot cea cu pricina de pe cale — n'a voit să mērgă mai departe. Un domnișor, care se făcuse galbin ca turta de cēră, s'a oferit să o conducă afară, dar' nici el nu s'a mai întors.

Am urcat niște trepte primitive de lemn cam vr'o 50, printr'un gang strîmt, apoi pe petriș și am ajuns la „Grotă urșilor“. O hală

mare, ale cărei margini și înălțime abia le zăriam, și în care erau împrăștiati o mulțime de bolovani de niște forme ciudate. De aci am scoborit vr'o 17 trepte, am mai mers în direcție orizontală, earăși am mai urcat vie-o 22 trepte și am ajuns la „Răspântie“, unde peștera earăși s'a lărgit. Aci ea se rămurește în două părți: una spre stînga, alta spre drēpta. Am apucat spre stînga. Un gang strîmt și neregulat, așa că conducătoriul ne striga într'una cu o voce de stentor: capul plecat! trupul la drēpta, la stînga, pitiți, etc.

Astfel, prin cotituri și strîmtori am ajuns la „Galeria apelor“. Și până aci călcasem pe pietriș plin de apă, dar' de aci încolo auđam precis vîjăitul unei ape, și de fapt sub picioarele noastre curgea o apă limpede și rece, ear' pentru-ca vizitatoriul se nu se ude, erau lenne puse de a curmezișul unele lângă altele formând un pod improvizat. Stalactite și stalactimiți de cele mai ciudate forme erau înșirați de-a lungul acestui coridor, pēcat numai că mulți dintre cei mai frumoși erau ciunțiți și rupți de vizitatori, cari țineau să ducă cu ei ceva de suvenire din peșteră. De aci caea se tot strîmtăză și tocmai în fund „La altariu“ se mai lărgeste puțin. Aici e fundul peșterii. Din pārete ese pe două guri, două vine de apă, cam 20 cm. în diametru, și curge sgomotos împrăștiindu-se prin nenumăratele co-

tituri ale peșterii. Aici ne-am scris toți numele pe pārete și ne-am întors înapoi.

Ajunși „la răspântie“, am luat-o la drēpta și pe un plan puțin înclinat am venit „La lacuri“. Două admirabile lacuri, despărțite de cātră olaltă printr'un pārete natural de pētră și împrejmuite cu un grilaj pentru siguranța vizitatorilor, am găsit aici. Apa lor e limpede în cât poți vedé până în fund, care pôte fi la 2—3 m. după socotēla mea.

Este apa ce isvorește de la „Altariu“ și e reținută în cursul ei de aceste basenuri, din cari numai cu încetul se strecoră printrē stāncile compacte. Sinistru rēsună vocea omenescă în acest haos. Stāncile și colona-dele de diferite forme, cari de cari mai bizare, iau forme de fantome, stafii și demoni la slaba lumină a luminărilor.

O pute-nică impresiune cuprinde și pe cel mai îndrășneț om, frica își încleștēză gura. „Lasciate ogni speranza, voi ch'entrate“. Aceste cuvinte din „Infernul“ lui Dante se potriveșc de minune și la cei ce intră și vizitēză această înfiorătoare, dar' și prea frumoșă peșteră.

Când am eșit afară, ni-se părea că suntem pe altă lume. Acolo frig și întunec, aici o mare de lumină și cald. O! cât de mari și minunate sunt lucrurile Tale, Dōmne al puterilor!

Am mai vizitat fabrica de unt și cașcaval din apropiere, ear' sēra ne-am dus în biserica schitului și am asistat la vecernie. Biserica e mică de tot, scundă și cam întunecōsă, e însă provēdută cu tōte obiectele necesare cultului divin.

Călugărul din strana stāngă avea o voce plăcută, bun cetet, bun cāntăreț. Schitul depinde de mănăstirea Sinaia. Călugări sunt cinci, cu economul în frunte, care ține loc de stariț și e preot fără multă carte. Ceilalți călugări, asemenea omeni de rēnd, goniți aici de sōrte.

Unul, un moșneag de vr'o 70 de ani, spunea că e de loc din Avrig, o'a avut nevastă și copii, se ocupa cu dogăria și făcea frumușele parale, vēndēnd ștēndari pentru lapte gros la stānile din apropiere.

— Și ce te-a îndemnat părinte, să-ți lași nevasta și copiii și să te întunđi în peștera asta?

— Am gândit să scap d'un drac ș'am dat de altul mai mare, rēsponse călugărul.

— Și de ce vorbești așa, cuviōse?

— D'apoi trebuie să știi, dle, că pēcatele se țin de om, bietul, de s'ar ascunde de ele chiar și în chihă de călugăr.

L'am cređut până în suflet și n'am cer-cat să l mai descos. (Va urma).

Recunoștință pentru serviciu fidel. Ministrul de agricultură a premiat cu diplomă de recunoștință și 40 corone în aur pe servitorul Ioan Almășan de la școala de agricultură din Mănaștur. Acesta ca recompensă pentru diligența, fidelitatea și onorabilitatea lui Almășan, dovedită în cursul celor 40 ani, de când e în serviciul școlii numite. Despre acesta primarul Clujului a fost încunoiștat săptămâna trecută. Diploma și banii vor fi predați lui Almășan în proxima ședință a magistratului.

Unul, — care 'și vinde mirésa! În Athena face mare senzație o arătare criminală, făcută de comandantul corabiei „Demeniri” contra cumnatului său. Coconășul „cumaot” plecase nu dejmurt în călătorie de nuntă și ajungând în Egipt și-a vândut soția unui proprietariu de bordele. Pentru eliberarea femeii s'au făcut deja demersuri pe calea ministeriului de externe, ear' contra dobitocului de cumnat fratele nenorocitei a făcut arătare criminală. Se spune că nenorocita femeii aparține uneia dintre cele mai distinse familii grecești și era frumșetă admirată în Athena.

De la Paris până la Balaton cu balonul. Aeronautul Balzan, unul dintre cei mai esperti aeronauți, Mercuri la amiazi a plecat din Paris cu balonul, însoțit de amicul său Corot, ear' Joi la 12^{1/2} ore din zi a debarcat pe hotarul comunei Madocea, în apropiere de lacul Balaton. În cursul călătoriei balonul a atins înălțime de 3100 metri, unde temperatura era de —12 grade Celsius; celeritatea sborului a fost, în calcul mediu, de 82 kilometri pe oră. Balonul e invenție proprie a lui Balzan și e construit așa, că poate petrece în vîzduh 77—85 ore; are diametru de 18 metri și cuprinde 3000 metri cubici de gaz.

Petrecerea din Sigișoara, arangiată a doua zi de Crăciun, după cum ni-se scrie, a succes bine. Public numeros a fost de față, și toți au rămas mulțămii de cele vădute și auzite. Aranjarea a fost depusă în mâinile învătărilor Ambrozie Stoicoviciu, Nicolau Ilie și Pompiliu Constandin, cari s'au achitat în mod laudabil de greaua sarcină. Programul a fost bine executat și cu căldură aplaudat fie-care punct din el. Școlarii au cântat compositia „Trei păstori se întâlniră”, și tot elevii de școlă au predat piesa „Capra cu șapte iezi”, urmând apoi piesa „Cărlanii” de C. Negruzzi, în care au avut rol de frunte și bine executat următorii: Ioana Cristea, Maria Ciceiu, Mihail Lup și Ioan Purenci. S'a mai dat un dialog „Țiganul la țerg” (Muntean și I. Tumuleț) și s'a declamat poesia „Hoții și jidani” de către elevul A. Stoicovici, după ce apoi a urmat jocul până în zori de zi.

Știri mărunte. În Rodna-nouă s'a înființat o reuniune de înmormântare, ale cărei statute sunt aprobate deja din partea ministerului. — Magistratul Orăștiei a publicat concurs la postul de păzitoriu de pădure, dotat cu 840 corone salariu. Termin 28 Februarie st. n. — Veuva lui George Oltean din Cugir fiind bețivană pătimașă, Sâmbătă seara încă a beut multă spirtoasă înainte de culcare. Noptea, voind să aprindă lumină, în beția ei și-a aprins patul și hainele de pe ea și a ars scum. — O caravană de țigani zilele trecute a furat din comuna Prank (comitatul Alba) șese copilași de câte 8—10 ani, cari se jucau la marginea comunei. Toți mițitei sunt din familii fruntașe, într'ei unul e fiu de avocat. Până acum gendarmeria n'a putut da de urma țiganilor. — În Malcome-Island (în Columbia britanică) săptămâna trecută au ars casele colonistilor finlandezi; unsprezece ómeni au fost arși de vii, ear' cincisprezece au îndurat arsuri grave. — În Milo (Italia) zilele trecute a fost cutremur de pământ, care s'a simțit până la Catania. — Mercuri într' orele 3—4 după amiazi a fost un mic incendiu în magazinul prăvăliei Dürr din Sibiu, provenit din aprinderea unui horn; au ars câteva mașini de cusut și alte obiecte aflătoare în magazin. — În Budapesta a ars Mercuri coperișul și podul palatului New-York; paguba e peste jumătate de milion. De la d'goréla focului „Statua libertății” s'a deteriorat așa de mult, în cât amenință să se prăbușiască.

Cărți și reviste.

„România Musicală.” Recomandăm cetitorilor revista „România Musicală”, intrată în al XIV-lea an de luptă pentru propășirea muzicii în România. Redacția și administrația: București, str. Olteni, 46. Abonamentul în țară: 12 lei pe an. Pentru învătărorii și preoții rurali 8 lei pe an. Nr. 2 de la 15 Ianuarie 1903, apărut acum, cuprinde următorul sumariu: Iubileul Teatrului național, de Don Remi; Mania celebrității, de Refa; Correspondențe: Leipzig, concert la „Gemmandhaus” de Ganton; Stockholm, de N. Lago; Pitești, de Datis; Cei cari se duc;... Știri scurte; Din străinătate; Din țară; Bibliografie

A apărut: Alb și Negru, (proză) de Ion Gorun. Prețul 3 cor. exemplarul. Depozitul general la tipografia „Voinței Naționale” în București. Tot aci se mai află câteva exemplare din volumul Câteva versuri de același autor. Prețul 2 cor. Cărțile se expediază contra prețului trimis cu mandat postal. Comandă primește și Librăria arhidiececană din Sibiu.

Concurs literar.

De la ministerul român de agricultură, industrie, comerț și domenii, condus astăzi de domnul C. Stoicescu, am primit spre publicare următorul concurs:

Se aduce la cunoștință generală, că urmând a se edita o serie de compendii pentru instrucțiunea lucrătorilor agricoli, angajați la ferme papniere, ministrul publică concurs pentru cele mai bune lucrări în ramurile agricole, și anume: 1. Agricultură; 2. Creșterea, înmulțirea, îngrijirea vitelor și lăptăria; 3. Creșterea vermicilor de mătășă și estragerea mătăsei; 4. Creșterea albinelor și estragerea mierei; 5. Cultura viei; 6. Fabricațiunea și conservarea vinului; 7. Cultura arborilor roditori; 8. Cultura zarzavaturilor și a florilor; și 9. Aritmetica agricolă, în condițiunile următoare:

Lucrările se vor întocmi urmând în liniamente generale programele analitice publicate în Monitorul Oficial Nr. 162 din 23 Octombrie 1902.

Lucrările trebuie făcute în termeni cât se poate de poporali, potrivit cu priceperea absolvenților cursului primar.

Primirea lucrărilor manuscrise pentru acest concurs se încheie la 1 Martie v. 1903.

Lucrările manuscrise vor trebui să fie prezentate ministrului, direcțiunea Agriculturii, în plic închis, cu un motto pentru fie-care în parte.

Pe plic se va indica pentru ce ramură e prezentat manuscrisul în concurs. În plic separat cu același motto se va indica pe o colă de hârtie numele, pronumele și adresa autorului.

Premiile ce acordă ministerul pentru lucrările de mai sus sunt:

	I.	II.
Pentru agricultură	300	200 lei
Pentru creșterea, înmulțirea, îngrijirea vitelor și lăptăria	250	150 „
Pentru creșterea vermicilor de mătășă și estragerea mătăsei	200	100 „
Pentru creșterea albinelor și estragerea mierei	200	100 „
Pentru cultura viei	250	150 „
Pentru fabricațiunea și conservarea vinului	250	150 „
Pentru cultura arborilor roditori	200	100 „
Pentru cultura zarzavaturilor și a florilor	250	100 „
Pentru Aritmetica agricolă	250	100 „

Ministerul acordă pe lângă un premiu și un număr de două sute broșuri.

Lucrările premiate rămân proprietatea ministeriului.

Oficialia.

Pentru toți parochii din arhidieceasă.

1. Conform §. 8 din Regulamentul pentru asigurarea contra focului a edificiilor bisericești trebuie solvite în decursul lunii Ianuarie premiile de asigurare direct la cassa consistorială din Sibiu. Oficiile parochiale sunt deci îndatorate a se îngriji, ca solvirea acestă să se întempe, ca nu cumva o întrelăsare să causeze bisericeii pagube însemnate.

2. Oficiile protopresbiterale au să așternă consistoriului arhidiececan discul metropolitan și taxele nou-cununaților.

3. Parochiile au a solvi taxele anuale la fondul de pensiuni conform § 6 din Instrucțiunea la statutele acelu fond; ear' membrii fondului au să achite taxele anului present, cum și eventualele restanțe din anii espirați.

4. Se compun ori se întregesc și rectifică listele alegătorilor din toate parochiile.

5. Se încheie rațiociniile bisericești și se aștern spre revisuire oficiilor protopopești.

6. Se țin sinódele parochiale ordinare (§ 12 Stat. organic).

Din public.*)

Mulțămită publică.

Reuniunea femeilor române din Avrig a întreprins, ca și în anul trecut, și în anul acesta, o colectă de vestminte și bani pentru darurile de Crăciun. La această colectă a contribuit fu rindul prim reprezentanța comunală la indemnul vrednicului notariu Ioan David, cu suma respectabilă de 90 corone, ear' din sinul membrilor reuniunii următorii: Berghia Ana, o păreche de opinci cu curele și 1 pastură de cap; În numele repozitului Vasile Maxim, tehnic, 4 părechi opinci cu curele; Ioana Maxim, o ie completă, 3 părechi de cióreci, 2 păsturițe de cap; Ana Vlad o cămașă; Ioan Postea o cămașă; Ioan David, notariu, materie de o ie; Bădila Nistor, o păreche de cióreci; Ranga Maria, 2 părechi de opinci cu curele, 2 năfrâmi de cap și giolgiu de o păreche de măneci; Ilincea Ana, 2 șurțe de carton, 2 păsturițe de cap și pânză de o ie; Lazaróe Ana, un recel de postav; Ana Nicolae, o cămașă; Ranga Ana, o cămașă; Tulban Flóe, o păreche de opinci cu curele și 80 fileri; Mihail Marin o păreche de ismene; Balta Elena, 2 trăisti de școlari; Roman Eudochia, o păreche opinci cu curele; Preda Victor, 1 cor. 20 fileri.

Din suma banilor s'au procurat opinci, curele, pălării, cărți de școle, caiete de scris și stilețe, cu cari s'au împărțit vre-o 70 băieți săraci de școlă. Era de nedescris bucuria cauzată tinerilor școlari, cari vedându-se cu brațele încărcate de daruri, alergând în sărituri mergeau spre casă pentru a le arăta părinților lor. O satisfacție mai mare nu au putut culege contribuții, în a căror prezentă s'au împărțit obiectele.

Primescă deci prin această donatorii, în numele pruncilor, cele mai ferbinți mulțămiri.

Presidenta.

Mulțămită publică.

Simțindu-se reuniunea femeilor române din Avrig la o datorință veche deobligată, vine pe această cale a mulțami vizitatorilor expoziției de probă arangiată în otelul comunal cu obiectele contribuite pe séma mării expoziții din Sibiu și pentru contribuțiile făcute, și anume: dl căpitan Goldschmied 1 cor., dl Stoica Ioan, măestru pantofiar 40 fil., dna Lovrics 10 fil., dna Maria Filk 10 fil., dna Carolina Bart 10 fil., dna Albertine David 1 cor., dșóra Mina Birtalm 10 fil., dșóra Carolina Roth 20 fil., Góes 10 fil., Stoica 20 fil., Regina Kraus 20 fil., dl Vistock Oskar, preot ev. 2 cor., dna Regina Roth 20 fil., familia Klein 60 fil., dl Ioan Vlad 10 fil., dna Maria Szóes 10 fil., dl Borger Victor 1 cor., dl Schuller Albert, căpit. 60 fil., dna Heinermann 10 fil., dna Friesenhengst 10 fil., dșóra Fischer Hermin 10 fil., dșóra Schuller Cristine 10 fil., familia Reschner 1 cor., familia Kisch 1 cor. Suma 10 cor. 50 fil., care sumă s'a adau la capitalul reuniunii femeilor române din Avrig.

Presidenta.

Dare de sémă și mulțămită publică.

Cu ocașiunea „Balului” arangiat la 1/14 Ianuarie a. c. de către reuniunea femeilor române din Tilișca, pentru înfrumșetarea biserciei și școlii, au binevoit a contribui — spre scopul măreț amintit — următorii prea stin. domni și dómne:

Dr. Ioan Stóia, protopresb. în Seliște 5 cor.; Dr. Nic. Comșa, medic 3 cor.; Petru Comșa, com. 5 cor.; dna Tórkó 4 cor.; Ioan Clirca, v. not., Niculiță Comșa, com. câte 2 cor.; Mihăișan, inv. 1 cor.; Ionel Comșa, com. 3 cor.; Gherman, inv., Popescu, funcț. la bancă, Cor. Stoica, funcț. la bancă, câte 1 cor.; Ioan Juga, funcț. la bancă 2 cor.; Dru Băilă, Ioan Răcuicu, câte 3 cor.; Nic. D. Ghib, Dtru D. Ghib, Familia Istade, Dtru Roman, câte 2 cor.; Maria Stefla, Ana Stefla, Nic. Popa, George Popa, Dtru Comșa, câte 1 cor.; Dordea 2 cor.; Mih. Hășigan, Ion Mosora, câte 1 cor.; toți din Seliște.

Oprea Stefla din Sibiu. — Ilie Iosof, preot, câte 2 cor.; Familia Acelenescu, not.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica această Redacția nu primescă răspunderea.

5 cor.; Lazar Marcu 3 cor.; Dtru Těmpănar 2 cor.; G. Costin 1 cor.; Ilie Těmpănar 1 cor. 20 fil.; Buc. Muntean, Pav. Costea, Gligor Posa, Nic. Iosof, Ion Floaș, Avram Marcu, Dtru Běrsan, Teodor Popa, Elis. Șandru, Marina Marcu, Ana Drăgan, Maria Poiană, câte 1 cor.; Nic. Marcu 60 fil.; — toți din Galeș.

Maria Muntean, preotésă din Gurariului 2 cor.; Valenii și Langa 5 cor.; Ioan Axente, inv. în Valhdid, Ioan Stoia inv. Orlat, Adam Micu, not. în Poiană, câte 2 cor.; G. Bărbat, v. not. în Poiană 1 cor.

Petru Juga sen. preot, Petru Juga jun., preot, Ioan Iosof, preot, Valeriu Millea, not., Ioan Bratu, inv., câte 2 cor.; Nic. Comanici, inv. 1 cor.; Vasile Mușoiu, notariu diplom., Ștefan Bratu, arėnd., Ioan Manese, Ioan Trihenea, Ioan Stoica, câte 2 cor.; Mărtin Bratu, Ioan Măniș, Dtru Prică, Ioan Opriș, câte 1 cor.; Const. Bratu 1 cor. 20 fil.; Ioan Prodan, Const. Stóia, Pav. Juga, Ioan Banciu, Pant. Banciu jun., Dan Bunea, Ioan Lal, Ioan Răceu, Dan Ciorogariu, Dtru Mihaiu, Toma Stancă, Ion Juga, Vasile Juga, câte 1 cor.; de la mai mulți 2 cor. 20 fil. — toți din Tilișca.

Suma întrégă e de 137 cor. 80 fileri, din cari subtragėndu-se spesele de 73 cor. 58 fileri, rezultă un venit curat de 64 cor. 22 fil., care sumă s'a depus la fondul reuniunii.

Tuturor marinimoșilor contribuții li-se exprimă, și pe această cale, mulțămită profundă din partea reuniunii femeilor române din Tilișca.

Tilișca, în 16/29 Ianuarie 1903.

Mărióra Juga
presidentă.

Posta redacțiunei.

Parochul S. R. în N. Cu privire la redactarea pe viitor a cuitelor are V. Consistoriu de regulat o cestiune principială. Pașii de lipsă s'au făcut deja, dar' n'a sosit încă rezoluția necesară; deci nițică răbdare.

Oficiul parochial Covasna. Cu redacțiunea noastră nu se poate correspondea de cât prin scrisori francate. Scrisórea primită astăzi vi-s'a retrimis, nedesfăcută, fiind-că era nefrancată.

Parochului H în Daia-săsească. La întrebările adresate nouă, 'ți răspundem următoarele:

1. Dispozițiile statului organic cu privire la numărul membrilor comitetului parochial nu sunt destul de clare. Ca dovadă pôte servi faptul, că în multe comune sinodul alege 9 inși și parochul — ca membru natural — este al 10-lea. În alte locuri se alege 10 și parochul e al 11-lea.

§. 19 din statutul org. zice „Comitetul parochial se compune: în parochiile până la 1000 suflete din 10, până la 1500 din 15 etc.”, ear' pasagiul ultim al acestui § se continuă așa: „parochul, respective adm. parochial, este membru natural al comitetului, etc.”

Pe baza acestora noi judecăm astfel: Sinodul are să alegă din sinul seu 9 inși, respective 14 etc. Pe lângă acestia parochul ori administratorul este membru natural ca al 10, resp. 15.

§. 19 zice: Comitetul „se compune”, din 10, 15 etc. Deci nrul total al membrilor are să fie 10, 15 etc. și nu mai mulți. Fiind însă parochul membru natural al comitetului, de sine se înțelege, că trebuie ales, cu unul mai puțin, adecă 9 sau 14 etc.

În privința această Consistoriul arhidiececan a dat cu mulți ani mai înainte cerculariu, care esplica aceste dispozițiuni ale statului organic așa, precum le-am spus noi aici, deci sinódele noastre parochiale au să se acomodeze acestei ordinațiuni Consistoriale.

2. Întrebarea a 2-a n'are nici o valóre practică. Aleși sunt dintre candidați acei doi, cari au mai multe voturi. Este apoi cestiune subiectivă dacă X va zice, că voturi sunt atâtea câți votați au fost, adecă 100; sau dacă Y va susținé, că voturi sunt nu 100, ci 200, căci 100 de alegători au votat de donă ori, odată pentru candidatul A. și a douaórá pentru candidatul B.

3. La rubrica „căsătorii bisericești” se induc tóte cununiile încheiate înaintea altarului. De sine se înțelege, că aceste sunt totodată și „civile”, căci contractul civil trebuie să premérgă. La civile se induc numărul părechilor, cari după încheierea contractului civil n'au avut și binecuvėntarea bisericeii. De e. „bisericești” 20, numai „civile” 1; „cu totul” 21. Căsătorii „mixte” sunt cele încheiate într' miri cari nu sunt de aceeași confesiune.

Nr. 692/1902

[17] 1-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei Brateiu din protopresbiteratul Mediaşului, pe baza ordinului consistorial dto 3 Decembrie 1902 Nr. 12,503 B. se scrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroch sunt cele fasonate la cota B. pentru întregirea venitelor preoteşti de la stat.

Concurenții vor avea să-și așternă petițiile în termenul deschis instruite conform legilor în vigoare, subsemnatului oficiu protopresbiteral, având a se prezenta înaintea alegătorilor în vre-o Duminecă ori sârbătoare pentru a cânta respective a celebra și a cuvânta.

Mediaș, 31 Decembrie 1902.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Mediaşului în conțelegere cu comitetul parochial

Romul Mireea
protopresbiter.

Alexandru Márki

Istoria universală

pentru școle civile și superioare de fete pe baza planului de învățământ din 1887. — După edițiunea VI în românește de I. Popovici. — Aprobata de Inaltul Ministeriu r. u. de culte și instrucțiune publică sub Nr. 4566/1901. — Prețul legat 2. — cor. A se procura de la Librăria arhidieceșană.

Cartea consilierului de medicină Dr Müller, apărută deja în a 40-a ediție, care tractează despre

Conturbările în sistemul nervos și secul

precum și despre vindecarea radicală a lor, se poate procura prin toate librăriile.

Pentru 1 cor. 20 fileri în mărci postale o trimite franco **Curt Röber**, Braunschweig. [3] 4-38

Anunț.

„Cassa de păstrare în Mercurea“ societate pe acții, acordă **împrumuturi hipotecare** de la suma de cor. 5,000 în sus **cu 7%** interese, *fără a reflecta la proviziune, la spese de manipulare și de scris.*

Mercurea, la 1 Ianuarie 1903.

[14] 4-12

Direcțiunea.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta!

Nu e mijloc secret

vindecă și inviorează

pe lângă garanție.

Deosebită atențiune e a se aparat vindecă bóle

da împrejurării, că acest vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, fiuturi de ureche, bătăie de inimă, sgârșiri de inimă, asma, auzul greu, sgârșiri de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceala la mâni și picioare, reuma, podagră, ischiās, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor bóle cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — In cancelaria mea se află atestate incurse din toate părțile lumii cari pretuesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimit banii. — Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că *aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta“* deore-ce „C asul-Volta atāt în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când *aparatul meu e în genere cunoscut, apreciat și cercetat.* Deja ieftinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă în deosebi

Prețul aparatului mare e cor. 6.—

Prețul aparatului mic e cor. 4.—

folosibil la morburii cari nu sunt mai vechi [2] 5-9 de 15 ani.

folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Espeditie din centru și locul de vânzare pentru țără și străinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42/V
colțul strada Kálmán.

„MIELUL“, cassă de împrumut și păstrare în Poiana.

Convocare.

Domnii acționari ai cassei de împrumut și păstrare „MIELUL“, societate pe acții, în Poiana, în virtutea §. 14 din statutele societății se invită la

a XI-a adunare generală ordinară

care se va ține în Poiana la 8 Martie st. n. 1903 la 2 ore p. m. în sala cea mare a școlii noue.

Obiectele puse la ordinea zilei sunt:

1. Raportul anual al direcțiunii, bilanțul anului de gestiune 1902 și Raportul comitetului de supraveghiere.
2. Decisiune asupra bilanțului anual.
3. Distribuirea profitului realizat conform bilanțului.
4. Ficsarea marcelor de prezență.
5. Alegerea alor 3 membrii în direcțiune.
6. Alegerea comitetului de supraveghiere.
7. Eventuale propuneri din partea direcțiunii.

Se atrage atențiunea domnilor acționari la dispozițiunea §. 16 din statute în sensul căruia la adunare pot participa numai acei acționari, cari sunt trecuți cu 6 luni mai înainte ca acționari în registrul acționarilor și cari înainte de deschiderea ședinței au depus pe lângă revers la cassa societății acțiunile scrise pe numele lor, respective pe al acelor, pe care-i represintă împreună cu dovețile de plenipotență.

Acțiunile și eventualele documente de plenipotență sunt a se depune pe la cassa societății cel mult până la 8 Martie 1903 st. n. 1 oră p. m.

Poiana, 2 Februarie 1903.

Direcțiunea.

Redactor responsabil Teodor V. Păcățian.

ACTIVA. (Coroane) Bilanțul cu 31 Decembrie 1902. (Coroane) PASIVA.

Cassa în număr	15,193.42	Capital social	50,000.—
Credit de cont-curent	71,205.—	Depuneri spre fructificare	316,331.77
Cambii de bancă	82,306.20	Interese anticipate pro 1903	3,052.94
Împrumuturi pe obligațiuni cu caventați	109,005.46	Fond general de rezervă	13,506.—
Împrumuturi hipotecare	117,114.10	Dividendă neridicată	20.—
Mobilier	610.39	Fond de zidire	3,413.27
după amortisare de 10%	61.04	Diverse conturi creditoare	1,531.25
Spese de proces anticipate	600.31	Profit curat	8,118.61
	395,973.84		395,973.84

DEBIT. (Coroane) Contul Profit și Pierdere. (Coroane) CREDIT.

Interese pentru depuneri spre fructificare	12,693.16	Interese dela cambii de bancă	7,006.97
pentru fondul general de rezervă	643.14	dela împrumuturi pe obligațiuni	8,442.61
pentru fondul de zidire	162.54	dela împrumuturi hipotecare	9,919.89
la reescompt	706.60	dela credit de cont-curent	1,153.59
Spese generale	981.65	Provisiuni și porto	3,581.89
salarie	2,300.—		
marce de prescătă	393.—		
chirie	310.—		
Contribuțiune: dare directă	1,356.75		
10% dare după interesele depunerilor	1,269.82		
diverse aruncuri	383.64		
10% amortisare din mobilier	61.04		
Profit curat	8,118.61		
	29,384.95		29,384.95

Poiana, la 31 Decembrie 1902.

Ilie Dobrota m. p., director exec.

Ioan Prodan m. p., cassar.

Ilie Georgescu m. p., contabil.

Membrii direcțiunii:

Nicolae Dobrota m. p., președ.

Ioan Vlad m. p.

Dumitru Șufană m. p.

Ioan Bozdog m. p.

Nicolae Păța m. p.

Raportul comitetului de supraveghiere.

Onorată adunare generală!

Subsemnatul comitet de supraveghiere, examinând bilanțul și contul de profit și pierdere al cassei de împrumut și păstrare „Mielul“, societate pe acții în Poiana, pe anul de gestiune 1902, le-am aflat în deplină conformitate cu documentele și registrele principale și auxiliare ale societății, purtate în bună regulă; Vă propunem deci să dați absolutoriul direcțiunii și comitetului de supraveghiere pentru anul de gestiune 1902.

In pivața împărțirii profitului curat de K 8118.61, ne alăturăm la propunerea direcțiunii.

Poiana, în 2 Februarie 1903.

Nr. 16. (1-1)

Donic Rațiu m. p.

George Ghișe m. p.

Dumitru Oprean m. p.

Editura și tipariul Tipografiei arhidieceșane.